

Na osnovu člana 20. Statuta Javne ustanove „Centar za dnevno zbrinjavanje djece i omladine“ Doboj, v.d. direktor Javne ustanove, u martu 2020. godine podnosi sledeći:

IZVJEŠTAJ O RADU JAVNE USTANOVE „CENTAR ZA DNEVNO ZBRINJAVANJE DJECE I OMLADINE“ DOBOJ ZA 2019. GODINU

UVOD

Javna ustanova „Centar za dnevno zbrinjavanje djece i omladine“ Doboj, (u daljem tekstu Centar) kao ustanova socijalne i dječije zaštite na lokalnom nivou, obavljala je djelatnosti u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti, Statutom Centra i Odlukom o osnivanju „Centra za dnevno zbrinjavanje djece i omladine“ od strane Skupštine Grada Doboj broj: 01-013-297/18 od 16.07.2018. godine.

Prema statističkim podacima Zavoda za statistiku RS iz 2013.godine na području grada Doboja živi 68.514 stanovnika, od čega djece sa smetnjama u razvoju do 18 godina starosti oko 150, a mladih uzrasta od 18-30 godina oko 220. Svi su oni razvrstani u skladu sa Pravilnikom o kategorizaciji i razvrstavanju lica sa mentalnom retardacijom od strane Komisije koja radi pri Centru za socijalni rad Doboj i koja donosi rješenja kojima se utvrđuje pravo na boravak djeteta u Centru. Boravak djece u našem Centru od velikog je značaja za korisnike usluga, njihove porodice, kao i neposrednog interesa za lokalno stanovništvo.

Uporedni podaci unazad više godina bilježe rast za 11-13% djece sa smetnjama u razvoju.

Bez obzira na napredak u globalnom planu učinjen na polju promocije i zaštite prava djece i omladine sa smetnjama u razvoju, ova populacija ostaje i dalje jedna od najranjivijih grupa u društvu i izložena je diskriminaciji u svim oblastima života: obrazovanje, zapošljavanje, informisanje, sport i sl. Ova populacija ima specifične potrebe koje ne mogu riješiti kući, iako roditelji imaju potrebu da obezbjede uslove za bolji i kvalitetniji život svojoj djeci ali za život dostojan čovjeka za poštovanje osnovnog ljudskog prava –prava na život gdje je potrebna podrška šire zajednice, posebno institucija socijalne i zdravstvene zaštite i ustanova obrazovanja.

U 2019. godini „Centar za dnevno zbrinjavanje djece i omladine“ Doboj radio je na realizaciji vizije i misije Centra u kontinuitetu.

Vizija

- Demokratsko društvo u kome će biti osnovana inkluzija gdje se:

Priznaju da mentalno ili fizički onesposobljeno dijete treba da uživa pun i pristojan život, u uslovima koji osiguravaju dostojanstvo, podstiču samopouzdanje i olakšavaju aktivno učešće djece u zajednici. Demokratsko društvo priznaje djetetu sa smetnjama u razvoju pravo na posebnu zaštitu i pomagače i obezbjeđuju, u zavisnosti od dostupnih sredstava, pružanje pomoći takvom djetetu i onima koji su odgovorni za brigu o njemu, pomoć koju oni zatraže i koja odgovara dječjem stanju i prilikama roditelja ili drugih koji se brinu za dijete. Priznajući posebne potrebe onesposobljenog djeteta, pomoć koja se daje, davaće se besplatno gdje god je to moguće, uzimajući u obzir finansijska sredstva roditelja ili drugih koji se brinu za dijete, i ona će biti planirana tako da se onesposobljenom djetetu pruži uspješan pristup obrazovanju, školovanju, zdravstvenim službama, službama za rehabilitaciju, pripremi za zaposlenje i mogućnostima rekreacije na način koji pomaže djetetu da postigne što potpuniju moguću društvenu integraciju i individualni razvoj, uključujući njegov kulturni i duhovni razvoj.

Misija

- Socijalizacija i integracija djece sa smetnjama u razvoju u sve sfere društva,
- Promovisanje jednakih mogućnosti i puna participacija u društvenu sredinu.

Naš Centar nastojao je da dostigne standarde, normative i kriterijume rada za dnevne centre u pogledu uređenosti prostora, opreme, sredstava neophodnih za rad sa djecom sa smetnjama u razvoju iako još uvijek pozitivnim propisima, odnosno podzakonskim aktima, nisu uređeni pružaoci usluga.

SADRŽAJ RADA, CILJEVI I KORISNICI

Od samog početka 2019. godine rad Centara utemeljen je na intersektorskom pristupu u kome smo pružali široku lepezu usluga (socijalizacija, njega, socijalna i medicinska rehabilitacija, osposobljavanje za samostalnost u aktivnostima dnevnog života, slobodne aktivnosti, podrška roditeljima) i vaspitno – obrazovni rad u kome se stiču vještine neophodne za svakodnevni život.

Cilj nam je takođe bio: promovisanje jednakih prava djece i omladine sa smetnjama u razvoju, njihova socijalizacija, društvena integracija kao i socijalna inkluzija u društvenu sredinu. Centar ima prostorije za grupni i individualni rad, prostorije za fizikalnu terapiju, kao i kuhinju sa dnevnim boravkom, salu za sastanke i terapeutsku baštu sa amfiteatrom. U neposrednoj blizini su igrališta za mali fudbal i košarku.

Korisnicima Centra pružane su usluge:

- Dnevni boravak za djecu i omladinu sa smetnjama u razvoju do 4 sata dnevno.
- Psiho-socijalna i medicinska rehabilitacija,
- Individualni i grupni rad na osnovu individualnog programa rada,
- Vaspitno – obrazovni rad u kojem se stiču vještine neophodne za svakodnevni život,
- Socijalizacija,
- Održavanje njege i lične higijene,
- Savjetodavni rad i edukacija za roditelje,
- Slobodne i dodatne aktivnosti i druge usluge.

Korisničko pravo Centra imaju djeca i omladina od 3 do 40 godina starosti. U 2019. godini 169-oro djece i mladih sa smetnjama u razvoju koristilo je usluge Centra. Sve aktivnosti u radu sa djecom se svode na jedan zajednički zadatak: osposobiti djecu i omladinu za što samostalniji i nezavisniji život i rad, učiniti da budu što manje zavisni od neposredne pomoći, nadzora i staranja svoje porodice, šire i uže društvene zajednice i time ispoštovati jedan od osnovnih principa brige o ovoj populaciji, deinstitucionalizaciju.

Rad stručnog tima u Centru realizovan je kroz grupni i individualni rad.

USLUGE

USTANOVE

Djeca i omladina sa smetnjama u razvoju – korisnici usluga Centra su podjeljeni u više grupa prema uzrastu, sposobnostima i težini smetnji. U radu sa njima neophodan je timski rad. Na osnovu multidisciplinarnе procjene postavljaju se jasni ciljevi na svim poljima rada, izrade individualnih i grupnih programa i uključivanje u razne druge aktivnosti.

Od samog početka vođena je evidencija o korisnicima, odnosno svako dijete ima svoj dosije koji sadrži: osnovne podatke, rješenje komisije o razvrstavanju, opis i sugestije roditelja o osobinama i navikama djeteta, individualni program

korisnika, liste praćenja postignuća djeteta, dječije radove, nalaze ljekara specijaliste.

Stručni tim centra je izradio dnevnik rada za sve grupe koje borave u Centru. Dnevnik rada sadrži : imena članova stručnog tima, spisak djece u grupi, evidenciju prisutnosti djece, ritam rada, godišnji plan rada, mjesečni plan rada, podatke o roditeljskim sastancima, kulturna i javna dešavanja i zapažanja o djetetu.

Usluge koje Centar pruža korisnicima su sledeće:

- medicinsko-terapeutske rehabilitacije, fizioterapija, logopedijske, edukacijsko –rehabilitacijske i psihološke usluge, kao i ostale potrebe za korisnike Centra.
- usluge odgoja, osposobljavanja i rehabilitacije za sve korisnike školskog uzrasta koji ne mogu pohađati redovni obrazovni proces.
- usluge radnog osposobljavanja, stručne i radne rehabilitacije za korisnike odrasle dobi,
- usluge fizikalnog tretmana i govorne terapije za korisnike, kao i za djecu koja pohađaju redovni obrazovni sistem, a imaju potrebe za tim uslugama.
- usluge dnevnog zbrinjavanja korisnika, i usluge brige za korisnike Centra.
- savjetodavne usluge za sve korisnike Centra i njihove porodice.

AKTIVNOSTI U CENTRU I POSJETE

Rad Centra u 2019. Godini karakterišu razna dešavanja i manifestacije:

- Rad sa djecom i omladinom sa smetnjama u razvoju i način integracije u zajednicu,
- Izrada individualnih planova rada,
- Vrste usluga u dnevnom centru,
- Značaj timskog rada.

Tokom prethodne godine akcenat rada Centra bio je na socijalizaciji, jačanju i očuvanju sposobnosti kod korisnika.

Druga aktivnost odnosila se na prikupljanje podataka o korisnicima putem detaljno razrađene ankete. Ova aktivnost obuhvatila je i analizu stanja i potrebe djece i omladine kao i izbor direktnih korisnika za pojedine aktivnosti i radionice, a u skladu sa potrebama i mogućnostima ovih korisnika kao i izraženim i uvaženim potrebama roditelja. Od početka godine održavane su vajarke i kreativne radionice i terapija psiho – motorike. U više navrata djeca su posjetila Centar za kulturu u Doboju

gdje su bili izloženi radovi poznatog vajara Drage Handanovića , te muzej u Doboju, obilježavali su praznik „8 Mart“ gdje su svojim rukama radili i modelirali razne skulpture koje su poklanjali svojim majkama, obilježavali smo Svjetski dan osoba sa autizmom, Studijska posjeta JU Centar “Zaštiti me „ u Banja Luka, učestvovali smo u manifestaciji „Mini turnir „ koji se održavao u gradskom parku u Doboju, obilježeni su dani porodice gdje smo ugostili goste iz obdaništa „Majke Jugović“ i gdje su djeca Centra održali predstavu kojim su izazvali veliku sreću i oduševljenje djece i vaspitača obdaništa. Na kraju 2019. godine Centar je izvršio podjelu oko 240 paketića za svoje korisnike koje smo dobili od „Crvenog krsta“ Doboju i drugih. Takođe smo obezbjedili i dječiju predstavu i Djeda Mraza. Oduševljenje djece i uzbuđenost zbog same pripreme priredbe dali su našoj djeci veliku radost i ozbiljnost u kreiranju, izvođenju i realizaciji svečane manifestacije. U sklopu projekta „Socijalizacija djece RS“ desetero djece i roditelja su boravili na moru 10 dana uz pratnju našeg stručnog radnika.

Saradnja Centra sa drugim ustanovama:

Porodica je najkompleksniji i najuticajniji vaspitni faktor i najvažniji saradnik u vaspitanju i obrazovanju. Porodicama korisnika se pružaju obavještenja vezana za uspjeh njihovog djeteta, zdravstvenom stanju i svim promjenama u ponašanju, odlascima na izlete, učešćima u raznim sadržajima u našoj ustanovi i van nje. Posebna saradnja sa porodicom je u rješavanju problema socijalne prirode. Roditelji su u direktnom kontaktu sa vaspitno–nastavnim osobljem i stručnim timom te svakog dana mogu u određeno vrijeme doći na konsultacije vezane za njihovu djecu.

U dijelu odnosa sa srodnim ustanovama u okruženju imali smo dobru saradnju i sa :

- JU Dom zdravlja Doboju – stomatološka ordinacija,
- JU dom zdravlja Doboju – zavod za mentalno zdravlje,
- JU Centar za socijalni rad Doboju,
- Školama
- Kao i drugim ustanovama koji se bave problematikom istom ili sličnom našoj ustanovi.

Mjere za postizanje navedenih ciljeva uključuju:

- a) pokretanje i sprovođenje djelotvornih kampanja sa ciljem podizanja svijesti javnosti;
- b) senzibilizovanja javnosti za prava osoba sa invaliditetom;

v) Promovisanja pozitivne percepcije osoba sa invaliditetom i većeg stepena društvene svijesti o osobama sa invaliditetom;

g) Promovisanje priznavanja vještina, stvarnih vrijednosti i sposobnosti osoba sa invaliditetom, te njihov doprinos na radnom mjestu i tržištu rada.

Struktura zaposlenih odgovara kvalifikaciji predviđenoj zakonom za svako radno mjesto, u skladu sa Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, a svi radnici su zaposleni u skladu sa Zakonom o socijalnoj zaštiti i Zakonom o radu. Organi upravljanja (Upravni odbor JU „Centar za dnevno zbrinjavanje djece i omladine“ Doboj) u protekloj godini održao je 8 radnih sjednica u prostorijama ustanove a u skladu sa Statutom i Poslovnikom o radu Upravnog odbora. Na sjednicama je raspravljano o svim pitanjima od značaja za ustanovu, a koje su u nadležnosti upravno godbora. Usvojen

je Godišnji program rada za 2020. Godinu, izvještaj o radu i finansijskom poslovanju, Poslovnik o radu upravnog odbora. U toku protekle godine upravni odbor je zajedno sa direktorom donosio sve odluke.

ZAKLJUČCI / PREPORUKE

Jedan od primarnih ciljeva Ustanove u budućnosti je poboljšanje i održavanje dobrih odnosa sa osnivačem, tj. Skupštinom Grada Doboja, Vladom Republike Srpske i Ministarstvom socijalne zaštite. Posebno je značajna saradnja sa nivoima vlasti u cilju obezbjeđenja adekvatnog finansiranja Ustanove i održavanja likvidnosti i solventnosti. Neophodno je uvezivanje institucija i ustanova istog ili sličnog karaktera u smislu sistemskog pružanja usluga prema krajnjim korisnicima. Takođe, planirano je ostvarivanje saradnje sa osnovnim i srednjim školama, zdravstvenim ustanovama (kao što su bolnice i domovi zdravlja), nadležnim službama socijalne zaštite, realnim sektorom, kao i nevladinim sektorom koji se bavi populacijom osoba sa posebnim potrebama, ambasadama kao predstavnicima vlada drugih država i sl. Uspostavljanjem bolje saradnje sa navedenim akterima, stvaraju se pretpostavke za pružanje kvalitetnijih usluga, kao i uspostave novih usluga. U budućnosti je planirano proširenje postojećih kapaciteta, odjeljenja Dnevnog centra Doboj, te povećanje broja pruženih usluga za korisnike sa posebnim potrebama sa ruralnih područja. Bitno je napomenuti da Grad Doboj jedini učestvuje u sufinansiranju Centra. Planirane su izmjene i dopune postojećeg Plana i programa rada sa korisnicima, a planirana je buduća edukacija zaposlenika, učešća na okruglim stolovima, konferencijama, predavanjima, te konstantno doškolovanje i obrazovanje kadra. Javila se potreba zapošljavanja ili angažovanja dodatnog kadra kroz različite programe

volontiranja

ili stručnog osposobljavanja zbog planiranja proširenja kapaciteta, povećanja broja novih korisnika te povećanja broja dolazaka djece i omladine iz ruralno naseljeni hmjesta.

Doboj,

v.d. direktor

Dragan Petković